

Nội dung bài viết

1. [Giải bài 1 trang 18 SGK Hoá 12](#)
2. [Giải bài 2 Hoá 12 SGK trang 18](#)
3. [Giải bài 3 SGK Hoá 12 trang 18](#)
4. [Giải bài 4 trang 18 SGK Hoá 12](#)
5. [Giải bài 5 Hoá 12 SGK trang 18](#)
6. [Giải bài 6 SGK Hoá 12 trang 18](#)
7. [Giải bài 7 trang 18 SGK Hoá 12](#)
8. [Giải bài 8 Hoá 12 SGK trang 18](#)

Giải Hóa 12 bài 4: Luyện tập: Este và chất béo

Giải bài 1 trang 18 SGK Hoá 12

So sánh chất béo và este về: thành phần nguyên tố, đặc điểm cấu tạo phân tử và tính chất?

Lời giải:

So sánh este với chất béo

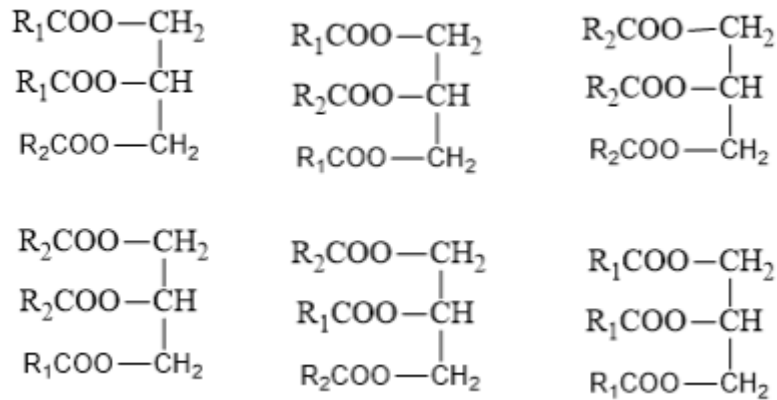
	Este	Chất béo
Thành phần	Đều chứa : C, H, O	
Đặc điểm cấu tạo	Trong phân tử este của axit cacboxylic có nhóm $-COOR$ với gốc hidrocarbon	Là tri este của axit béo có mạch C dài với glixerol
Tính chất Hóa học	<p>Đều có các phản ứng sau:</p> <ul style="list-style-type: none"> Phản ứng thủy phân, xúc tác axit: $RCOOR^1 + H_2O \xrightleftharpoons{H_2SO_4, t^0} RCOOH + R^1OH$ Phản ứng xà phòng hóa: $RCOOR^1 + NaOH \xrightarrow{t^0} RCOONa + R^1OH$ $(RCOO)_3C_3H_5 + 3NaOH \xrightarrow{t^0} 3RCOONa + C_3H_5(OH)_3$ Phản ứng hidro hóa chất béo lỏng 	
Tính chất Vật lí	Este và chất béo đều nhẹ hơn nước, không tan trong nước nhưng tan trong các dung môi hữu cơ.	

Giải bài 2 Hoá 12 SGK trang 18

Khi đun hỗn hợp hai axit cacboxylic với glixerol (axit H_2SO_4 làm xúc tác) có thể thu được mấy trieste? Viết công thức cấu tạo của các chất này?

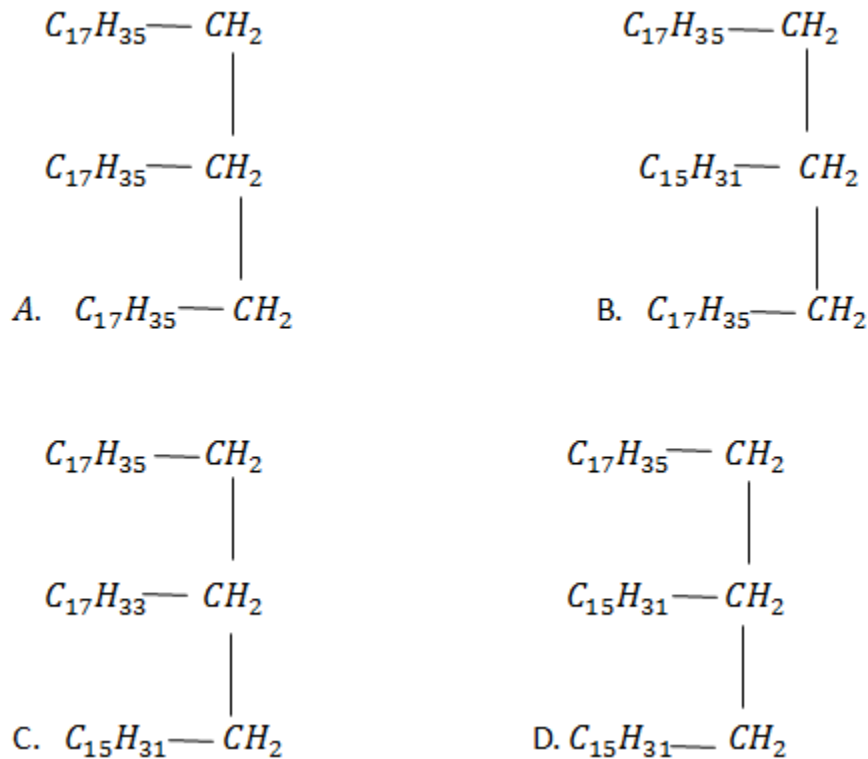
Lời giải:

Thu được 6 trieste.

Giải bài 3 SGK Hoá 12 trang 18

Khi thủy phân (xúc tác axit) một este thu được glixerol và hỗn hợp các axit stearic ($C_{17}H_{35}COOH$), panmitic ($C_{15}H_{31}COOH$) theo tỉ lệ mol 2:1. Este có thể có công thức cấu tạo nào sau đây?

Lời giải:

Đáp án B.

Giải bài 4 trang 18 SGK Hoá 12

Làm bay hơi 7,4 gam một este A no, đơn chức thu được một thể tích hơi bằng thể tích của 3,2 gam khí oxi ở cùng điều kiện nhiệt độ và áp suất.

a) Tìm công thức phân tử của A.

b) Thực hiện phản ứng xà phòng hóa 7,4 gam A với dung dịch NaOH để phản ứng hoàn toàn thu được sản phẩm có 6,8 gam muối. Tìm công thức cấu tạo, gọi tên A.

Lời giải:

$$n_{O_2} = \frac{3,2}{32} = 0,1 \text{ mol}$$

Vì A và O₂ có cùng V ở cùng điều kiện nhiệt độ và áp suất nên $n_A = n_{O_2} = 0,1$ (mol)

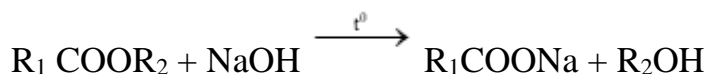
$$\Rightarrow M_A = \frac{7,4}{0,1} = 74 \text{ g / mol}$$

A là este no đơn chức nên có CTPT là C_nH_{2n}O₂ (n ≥ 2)

$$\text{Ta có: } M_{C_nH_{2n}O_2} = 14n + 32 = 74 \Rightarrow n = 3$$

→ CTPT của A là: C₃H₆O₂

b) Gọi CTPT của A là R₁COOR₂

Theo pt: $n_{R_1\text{COONa}} = n_A = 0,1$ mol

$$\Rightarrow M_{(R_1\text{COONa})} = \frac{6,8}{0,1} = 68 \text{ g / mol}$$

$$M_{(R_1\text{COONa})} = R_1 + 67 = 68 \rightarrow R_1 = 1$$

→ R₁ là H (hay muối là HCOONa)

→ CTCT của A là: HCOOC₂H₅ (etyl format).

Giải bài 5 Hoá 12 SGK trang 18

Khi thủy phân a gam một este X thu được 0,92 gam glixerol, 3,02 gam matri linoleat $C_{17}H_{31}COONa$ và m gam muối của natri oleat $C_{17}H_{33}COONa$.

Tính giá trị của a,m. Viết công thức cấu tạo có thể có của X.

Lời giải:

PTHH tổng quát: $(RCOO)_3C_3H_5 + 3NaOH \rightarrow 3RCOONa + C_3H_5(OH)_3$

$$n_{(C_3H_5(OH)_3)} = \frac{0,92}{92} = 0,01 \text{ mol}$$

Theo tỉ lệ phản ứng $\Rightarrow n_{\text{muối}} = n_{NaOH} = 3 \cdot n_{\text{glixerol}} = 3 \cdot 0,01 = 0,03 \text{ mol}$

$$n_{(C_{17}H_{31}COONa)} = \frac{3,02}{302} = 0,01 \text{ mol}$$

$$\Rightarrow n_{(C_{17}H_{33}COONa)} = 0,03 - 0,01 = 0,02 \text{ mol}$$

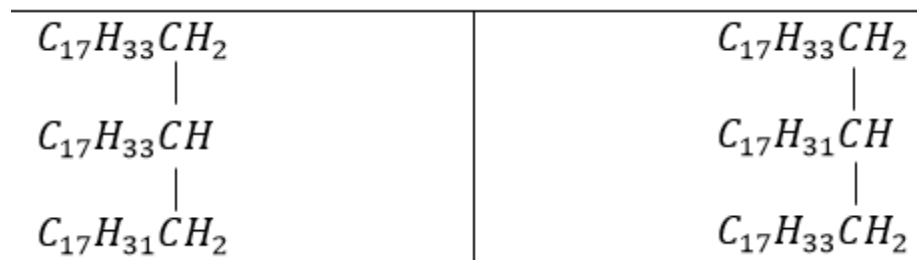
$$\Rightarrow m = m_{(C_{17}H_{33}COONa)} = 0,02 \cdot 304 = 6,08 \text{ (g)}$$

$$m_{NaOH} = 0,03 \cdot 40 = 1,2 \text{ g}$$

$$BTKL \Rightarrow a = m_{\text{este}} = m_{\text{Muối}} + m_{\text{glixerol}} - m_{NaOH} = 6,08 + 3,02 + 0,92 - 1,2 = 8,82 \text{ g}$$

$$\text{Tỉ lệ } n_{(C_{17}H_{31}COONa)} : n_{(C_{17}H_{33}COONa)} = 0,01 : 0,02 = 1:2$$

$\Rightarrow$ Có 2 công thức cấu tạo phù hợp:

Giải bài 6 SGK Hoá 12 trang 18

Khi thủy phân hoàn toàn 8,8 gam một este đơn chức mạch hở X với 100 ml dung dịch KOH 1M (vừa đủ) thu được 4,6 gam một ancol Y. Tên gọi của X là :

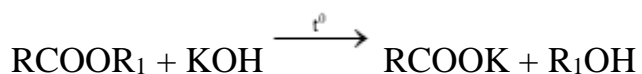
- A. etyl fomiat.
- B. etyl propionat.
- C. etyl axetat.
- D. propyl axetat.

Lời giải:

Đáp án C.

Gọi CTPT của este là RCOOR₁

Số mol KOH $n_{\text{KOH}} = 0,1.1 = 0,1$ (mol)

Theo pt: $n_{\text{RCOOR}_1} = n_{\text{KOH}} = 0,1$ mol.

$$M_{\text{RCOOR}_1} = \frac{8,8}{0,1} = 88 \text{ g / mol}$$

$$M_{\text{R}_1\text{OH}} = \frac{4,6}{0,1} = 46 \text{ g / mol}$$

Ta có:

$$\begin{cases} R + 44 + R_1 = 88 \\ R_1 + 17 = 46 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} R = 15 \\ R_1 = 29 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} R : \text{CH}_3 - \\ R_1 : \text{C}_2\text{H}_5 - \end{cases}$$

Công thức cấu tạo là : CH₃COOC₂H₅: etyl axetat

Giải bài 7 trang 18 SGK Hoá 12

Đốt cháy hoàn toàn 3,7 gam một este đơn chức X thu được 3,36 lít CO₂(đktc) và 2,7 gam H₂O. Công thức phân tử của X là

- A. C₂H₄O₂
- B. C₃H₆O₂
- C. C₄H₈O₂

D. $C_5H_8O_2$

Lời giải:

Đáp án B

$$m_C = \frac{3,36}{22,4} \cdot 12 = 1,8(g)$$

$$m_H = \frac{2,7}{18} \cdot 2 = 0,3(g)$$

$$m_O = 3,7 - 1,8 - 0,3 = 1,6(g)$$

CT: $C_xH_yO_z$

$$x:y:z = \frac{1,8}{12} : \frac{0,3}{1} : \frac{1,6}{16} = 0,15 : 0,3 : 0,1 = 1,5 : 3 : 1 = 3 : 6 : 2$$

CTPT : $(C_3H_6O_2)_n$ Vì este đơn chức có 2 oxi nên $n=1 \Rightarrow$ CTPT $C_3H_6O_2$

Giải bài 8 Hoá 12 SGK trang 18

Cho 10,4 gam hỗn hợp gồm axit axetic và etyl axetat tác dụng vừa đủ với 150 gam dung dịch NaOH 4%. Phần trăm theo khối lượng của etyl axetat trong hỗn hợp bằng:

- A. 22%.
- B. 42,3%.
- C. 57,7%.
- D. 88%.

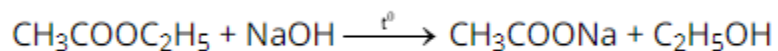
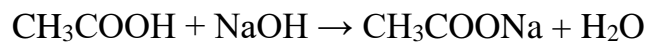
Lời giải:

Đáp án B.

Số mol NaOH là:

$$n_{NaOH} = \frac{150 \cdot 4}{100 \cdot 40} = 0,15 (mol)$$

Gọi x, y lần lượt là số mol của CH_3COOH và $CH_3COOC_2H_5$

$$n_{\text{NaOH}} = x + y = 0,15.$$

$$m_{\text{hh}} = 60x + 88y = 10,4.$$

Giải hệ phương trình ta có $x = 0,1$; $y = 0,05$.

Khối lượng etyl axetat :

$$m_{\text{CH}_3\text{COOC}_2\text{H}_5} = 88 \cdot 0,05 = 4,4(\text{g})$$

$$\%m_{\text{CH}_3\text{COOC}_2\text{H}_5} = \frac{4,4}{10,4} \cdot 100\% = 42,3\%$$